

Kokemäen Tytöt ja Pojat

- kertomuksia matkan varrelta -

Juhlaristeily SuviHuvilla

Vuonna 1998 vietettiin yhdistyksen 10-vuotisjuhlaa. Juhlan ohjelmassa toteutuivat yhdistyksen tavoitteet

- Tehtiin jotain kotiseudun hyväksi
- Perehdyttiin kotiseutuun ja oltiin siellä, missä tapahtuu
- Oltiin yhdessä

Iltajuhlaan oli kutsuttu perustajajäsenet Ilkka Pertilä, Jukka Laakio ja Sakari Palmu. Musiikista vastasi Kuppilaorkesteri Palmu.

Palkitut

Juhlan virallinen puoli hoidettiin Cafe Kestin rannassa, jossa jaettiin nuorten kirjoituskilpailun palkinnot. Yhdistyksen jäsenillä oli kova huoli hiljentyvästä Tulkkilasta, sillä kaupallinen keskus oli vähitellen siirtymässä Liikekeskukseen. Erkki Rajamäen ehdotuksesta lukion ja yläasteen oppilaille oli jo pari vuotta aikaisemmin päätetty järjestää kirjoituskilpailu, jossa etsittiin nuorten ideoita ja ajatuksia Tulkkilan kehittämiseksi. Nyt se oli toteutettu otsikolla "Tulkkila eloon!".

Käytännön järjestelyistä vastasi lukion suomenkielen opettaja Ritva Alho (s. Oksanen). Tuomaristossa olivat lisäksi Liisa Suomalainen (s. Rauhio) ja Erkki Rajamäki. Vaikka aihe todettiin vaikeaksi, löytyi kirjoituksista neljä palkittavaa. Kaikki kirjoituskilpailuun osallistuneet kirjoittivat juttunsa käsin, vieläpä erittäin siistillä käsialalla. Heidän kirjoituksensa julkaistiin Jokilaaksossa.

Palkitut:

Kokemäen Lukio:

Mari Järvinen 300 mk

Mirka Haavisto 250 mk

Kokemäen Yläaste:

Suvi Mäkinen 500 mk

Jussi Tuomikoski 200 mk

Palkitseminen Cafe Kestissä. Kuva Riitta ja Kauko Passi

Ensimmäinen bussimatka

Palkitsemisjuhlallisuuksien jälkeen vuorossa oli ohjelmallinen risteily Kokemäenjoella Asko Salminen kipparoimalla M/S SuviHuvilla. Kutsujen lähetysvaiheessa oli vielä epävarmuutta siitä, risteiltäisiinkö Kolsin yläpuolisissa vesissä suuntana Kotiniemi (2 h) vai alapuolisissa vesissä suuntana Harjavalta (1,5 h). Kotiniemi oli SuviHuvin kotisatama.

Astalan rannassa. Kuva Riitta ja Kauko Passi

M/S SuviHuville oli kesällä 1998 rakennettu matkustajalaituri Astalan rantaan Kolsin yläpuolelle. Sinne oli osallistujille tarjolla Wallin Linesin edestakainen bussikuljetus Tulkkilas-ta. Siitä tuli yhdistyksen ensimmäinen yhteinen bussimatka. Aikaisemmin oli Vähätärin suuntaan menty omilla kyydeillä. Lisäksi Vähätäriin oli ollut tarjolla tanssilipun hintaan sisällytynyt bussikuljetus. Yhdistyksen bussimatkoista kehittyi vähitellen perinne, jota monet jäsenet pitivät retkien antoisimpana vaiheena, koska silloin ”Sai vain istua ja puhua”.

Booli oli varmaan ollut jossain muodossa kuvioissa mukana jo Vähätäri-illoista saakka. Hyvin organisoiduksi perinteeksi boolin tarjoilu bussimatkan aikana tuli viimeistään vuonna 2012, sillä silloin hankittiin 16 litran boolikanisteri ja siihen sopiva 16,5 litran booliresepti. Molemmat ovat edelleen tallella ja käytössä.

Jokiristeily

M/S SuviHuvi oli 15 m pitkä, 80-paikkainen huvialus, jonka etenemisnopeus oli 20 km tunnissa. Juhlavuoden retkelle oli varattu aikaa kolme tuntia ja risteily ulottui aina Humma-saaren tasolle saakka. Kotiseutuneuvos Esko Pertola oli lupautunut mukaan oppaaksi kertomaan seudun koskista ja asutuksesta. Hän kuitenkin sairastui, mutta luovutti esityksensä puheenjohtaja Kauko Passille, joka huolehti sen esittämisestä. Seikkaperäinen kertomus kiinnosti osallistujia niin paljon, että se julkaistiin vuoden 1999 alussa Jokilaaksossa koko aukeaman kokoisena otsikolla ”Näkymiä ja historiaa jokiväylällä Kolsista Kotiniemeen”. Sieltä se oli kaikkien saatavilla.

Kauko Passi tuuraamassa kotiseutuneuvos Esko Pertolaa.
Kuva Riitta ja Kauko Passi

Risteilyllä oli mukana 49 henkilöä. Halutessaan he kaikki olisivat mahtuneet sisätiloihin, joissa oli 50 istuinpaikkaa, mutta väki viihtyi hyvässä säässä kannella, ihaili maisemia ja kuunteli jokivarren tarinoita.

Matkalla oli mukana myös vuoden 1998 Mansikkatyttö Pia Hurttila, joka tarjoi Kokemäen omaa mansikkaviiniä Suvenhehkua. Erkki Rajamäki esitti runonsa ”Muistoja Kokemäenjoesta”.

Riippusilta näkyvissä. Kuva Riitta ja Kauko Passi

Ehdittiinpä mukaan

Risteilyreittiä tai risteilyn lähtöpaikkaa ei vuositapaamisen kutsukirjeeseen vielä ollut saatu täsmennettyä, sillä Asko Salminen kävi julmettua taistelua siitä, että lossivaijerit saataisiin pois joesta matkailuliikennöintiä haittaamasta. Kun taistelu oli hidasta eikä haluttua tulosta syntynyt, päätyi hän kesällä 1998 risteilemään Kotiniemen ja Kolsin välisellä alueella. Siinänsä se ei ollut huono asia, sillä Kolsin voimalaitoksen yläpuolista jokiosuutta kiiteltiin koko joen kauneimmaksi.

Siitä, että Tytöt ja Pojat ehtivät risteilylle mukaan, on varmaan kiittäminen yhdistyksen silloista puheenjohtajaa Kauko Passia, joka seurasi jokiristeilyliiketoiminnan kehittymistä silmä tarkkana Putkinotkosta Kolsin yläpuolisella jokiosuudella. Aikaikkuna Tyttöjen ja Poikien risteilyn toteuttamiselle jäi suhteellisen pieneksi, sillä vuonna 1999 ei M/S SuviHuvia laskettu näille vesille.

Tarinaa risteilyn taustaksi - Jokilaivamatkailu tuli ja meni

Jo 1886 oli aloitettu laivaliikenne Loimijoella ja Kokemäenjoella. Laivat toimivat kulkuvälineenä tiettömän taipaleen takana olleille Lauhansuon uudisviljelijöille. Vuonna 1893 laivaliikenne ulotettiin Kyttälään asti. Näin ollen, Asko Salmisen suunnittelemat jokilaivaristeilyt tarjosivat, maisemista nauttimisen lisäksi, tuulahduksen menneiltä ajoilta.

Vuonna 1995 toukokuussa Asko Salminen aloitti tilausristeilyt Kokemäenjoella Bonito-veneellään. Hän jatkoi Kari Muhujärven ja Joki-Topi-veneiden perinteitä. Bonito oli rakennettu 1988 ja siihen mahtui kipparin lisäksi 12 henkilöä. Vene oli helposti siirreltävässä, joten risteilyjä oli tarjolla sekä Kolsin ala- että yläpuolisella jokialueella. Jo tuolloin Asko Salminen totesi, että monet lossivaijerit vaikeuttavat liikennöintiä Kolsin yläpuolisella jokialueella, mutta että Säpilään asti löytyy vaijerivapaata aluetta. Ja ennen kaikkea, sieltä löytyvät Kokemäenjoen parhaat maisemat. JL 28.5.1995

Bonito-risteilyistä saadut kokemukset olivat rohkaisevia. Seuraavan vuoden (1996) tammi-kuussa Asko Salminen kertoi risteilysuunnitelmiansa laajentumisesta. Bonito jatkaisi liikennöintiä Kolsin ja Harjavallan välillä. Sen lisäksi tulisi Kolsin läheltä Astalan rannasta liikennöimään uusi jokilaiva. Se kulkisi ylävirtaan Äetsään asti ja poikkeaisi Loimijokea Lauttakylään. Neuvottelut 50-paikkaisen ja 22 m pitkän jokilaivan hankkimisesta olivat lopusuoralla. Edellytyksenä näin laajan liikenteen aloittamiselle Asko Salminen piti lossivaijerien poistamista liikenteen tieltä, sillä hänen näkemyksensä mukaan losseilla ei ollut vesioikeuden edellyttämää lupaa lossiköysien sijoittamiseen veden yläpuolelle. Hän oli jo ollut asian tiimoilta yhteydessä Lounais-Suomen ympäristökeskukseen. Asia koski silloin 14 lossinomistajaa. Ympäristökeskus kehotti tässä vaiheessa omistajia muuttamaan lossinsa toukokuun puoleenväliin mennessä sellaisiksi, että lossien ollessa rannassa vaijerit painuvat pohjaan. JL 28.1.1996

Vuonna 1997 jokimatkailu oli nosteessa ja sen ympärille kehiteltiin välille Äetsä-Huittinen-Kokemäki-Harjavalta kuntien ja matkailuyrittäjien yhteistä EU-hanketta. Hankkeeseen sisältyi joen käyttöä helpottavia toimia, kuten väylien viitoitusta ja venelaitureiden rakentamista. Myös lossien muutostyöt ja siltojen kunnostamiset katsottiin tarpeellisiksi. JL 2.2.1997

Lokakuussa 1997 paikallislehdessä uutisoitiin, että Asko Salminen oli ostanut 80 hengen vesibussin Lahdessa. Se oli 15 m pitkä ja 4,2 m leveä M/S SuviHuvi. Sen syväys oli ai-noastaan 75 cm, joten sen odotettiin sopivan hyvin Kokemäenjoen väylille. Aluksi se pur-jehtisi Kolsin yläpuolisilla vesillä. Liikennöinti joella alkaisi seuraavana vappuna, mutta sitä ennen vesibussi saisi sinivalikoiset värit. Asko Salminen muistutti myös painokkaasti, että vesiliikennöintiä estävät lossivaijerit oli korkea aika saada pois ”tieltä” eikä ”Kuninkaan väylää” saanut sulkea. Lossivapaan joen asiaa ajoi Lounais-Suomen ympäristökeskus, jo-ka katsoi, että lossit tarvitsivat vesioikeuden luvan. Länsi-Suomen vesioikeuden päätöstä lupien tarpeellisuudesta odotettiin, mutta se tuntui viipyvän. Lossinomistajat sen sijaan ei-vät muutoksia halunneet. Heille lossit olivat tarpeellisia ja olemassa ollut käytäntö sopi heille. Päinvastoin, he pelkäsivät, että jos muutoksia tulee, he joutuvat maksumiehiksi. JL 26.10.1997

Jokilaivuri Salminen oli tehnyt varasuunnitelman siltä varalta, ettei lossivaijereita joesta ennen kevättä (1998) saada pois. Vesibussin kotisatama tulisi olemaan Säpilän sijasta Huittisissa, jossa oli jo suhtauduttu myönteisesti vesibussin tarvitseman laiturin rakentami-seen. Myös Keikyän kanssa oli neuvoteltu vesiliikenteen aloittamisesta. Tarvittaessa lii-kennöinti alkaisi keväällä 1998 välillä Kyttälä-Huittinen-Äetsä. JL 7.12.1997

Vuoden 1998 alussa vesioikeuden päätös sitten tuli. Sen mukaan lossit eivät niiden käyt-töönottoaikaan estäneet tai vaikeuttaneet liikkumista, eikä niiden käyttö siksi tarvitse ve-sioikeuden lupaa. Vanhimmat lossit oli otettu käyttöön jo 1870-luvulla, kun Kokemäenjoen ylittäviä siltoja ei Kokemäen ja Huittisten välillä vielä ollut. Näytti siltä, että lossivaijerit py-syivät joessa. Asko Salminen kuitenkin painotti, että jokin ratkaisu tällekin asialle kyllä löy-tyy, jos on hyvä tahto. JL 4.1.1998

28.6.1998 paikallislehti Jokilaaksossa kerrottiin, että lossivaijerien laskemisesta oli synty-mässä määräaikainen sopimus Kokemäen kaupungin, kahden lossinomistajan ja laivalii-kenteen harjoittajan välillä. Sen mukaan Kiettareen-Kyttälän ja Mattilan lossien vaijerit poistettaisiin joesta 30.6.–10.8. väliseksi ajaksi ja tarvittaessa ne laskettaisiin alas vielä sen jälkeenkin. Lossien omistajille kaupunki lupasi maksaa heinä-elokuulta kertakorvauk-sen ja sen jälkeen lisäkorvauksen kultakin vaijerien laskukerralta. Sopimus koski vain ke-sää 1998. JL 28.6.1998

Näillä eväillä M/S SuviHuvi laskettiin vesille torstaina 2.7.1998 ja risteilyt alkoivat välittömästi. Jo lauantaille oli varattu kaksi tilausristeilyä. Sunnuntaille suunniteltiin yleisöristeilyä ja siitä oli ilmoitus saman päivän Jokilaak-sossa ja ilmoittautumisia pyydettiin pikaisesti. Lähtöpaik-kana oli Astalan ranta Kolsin yläpuolella. Aluksen sisätiloissa risteilijöitä odotti uusi baari. JL 2.7.1998

M/S Suvi-Huvi ristelee
10.8. lähtien:

Ke, pe, la klo 18	La, su klo 14
--------------------------	----------------------

Kotiniemi – Kolsi – Kotiniemi
Kesto n. 2 tuntia. Hinnat: alkuliset 40,-, lapset 20,-.
02-546 2395, 0500-538 549

Ilmoitus Jokilaaksossa 23.7.1998

M/S SuviHuvi
**YLEISÖ-
RISTEILY**

Kokemäenjoella Kolsin yläpuolisella vesiosuudella
SUNNUNTAINA 5.7. klo 14.00.
LÄHTÖ ASTALAN RANNASTA
(Kolsin voimalaitokselta n. 500 m Hyttille päin oleva laitur).

Risteilyn kesto 3 tuntia, hinta 50 mk/hlö

Pikaiset ilmoittautumiset
puh. 02-546 2395 tai 0500-538 549

Ilmoitus Jokilaaksossa 5.7.1998

Eivät Asko Salmisen murheet tähän päätyneet, sillä jo muutaman päivän kuluttua SuviHuvi ajoi karille Kyttälässä. Reitti oli etukäteen tarkoin tutkittu ja pahimmat kohdatkin jo onnellisesti ohitettu, kun potkuri sai kosketuksen ja vesibussi vuodon. Tapaus sattui harmillisesti juuri, kun SuviHuvin piti siirtyä pariaksi viikoksi Huittisiin risteilemään. ”Luovuta en, mutta reittivaihtoehtoja mietin”, tuumasi sinnikäs laivuri. JL 12.7.1998

Loppukesän 1998 risteilyistä Suvilaivat Ky ilmoitti paikallislehti Jokilaaksossa. SuviHuvin kotisatama oli Kotiniemessä ja sieltä risteilyjenkin ilmoitettiin lähtevän. Heinäkuun lopun risteilyt kestivät kolme tuntia. Risteilyt jatkuivat vielä elokuussa ja syyskuun alkupuolella, mutta hieman lyhyempinä.

M/S Suvi-Huvin risteilyjä

Lähdöt Kotiniemestä
(Risteltä 3,5 km Säpilään, oikealle viitta Kotiniementie)

Pe	24.7.	klo 19
La	25.7.	klo 18
Su	26.7.	klo 14
Ke	29.7.	klo 18
Pe	30.7.	klo 19

Ristellyn kesto 3 tuntia.
Hinnat: aikuiset 50 mk, lapset 25 mk.

Risteilyjä muina aikoina sopimuksen mukaan 550 mk/tunti, mukaan mahtuu 80 matkustajaa, sisätilat 50:lle henkilölle.

M/S Suvi-Huvissa on kahvila A-oikeuksin, jona se toimii kotisatamassa ollessaan museokodin (avoinna sopimuksen mukaan) asiakkaille.

02-546 2395 **Suvilaivat Ky** 0500-538 549

Ilmoitus Jokilaakso 6.8.1998

Kokemäen Yrittäjänaiset ja Yrittäjät

RISTEILY

M/S Suvihuvilla ti 8.9.

Lähtö Kotiniemen rannasta klo 18.00.
Risteilyn kesto n. 2 t. Hinta 40,-.
Tervetuloa!

Ilmoitus Jokilaakso 6.9.1998

Elokuun loppupuolella järjestettiin SuviHuvilla Kokemäen Veneilykerho perustava kokous. Siinä keskusteltiin kerhon ohjelmasta ja tavoitteista. Todettiin, että veneilyharrastus joella oli lisääntynyt. Yhteistyötä tarvittaisiin nimenomaan lossivaijeriasiaissa, karikoiden merkitsemisessä sekä laiturien ja vesillelaskupaikkojen saamisessa (JL 23.8.1998).

Marraskuussa 1998 Kokemäen ympäristölautakuntakin puolsi muutoksia lossivaijerikäytäntöihin, sillä jokimatkailu oli osa kaupungin toimintastrategiaa. Lossien vaikutusalueella liikennöi muun muassa vanha hinaaja ja Suvilaivat Ky kahdella aluksella. Hinaajalla tarkoitettiin alusta, joka uiton loppuessa Kokemäenjoelta, oli myyty ja viety pois. Se oli kuitenkin löytynyt huonokuntoisena ja paikallisin voimin kunnostettuna palautettu Säpilään. Jokilaakso 8.11.1998

Tästä eteenpäin bloggaaja Teillä ja Turuilla tiivistä asioiden kehittymisen näin. ”Asiasta kehkeytyi pitkäkestoinen juridinen tanssi, jonka ratkaisi usean välivaiheen jälkeen vasta korkein hallinto-oikeus loppuvuodesta 2002. Tiekunnat loppujen lopuksi selättivät ympäristökeskuksen, koska kukaan ei kyennyt osoittamaan, että lossit olisi aikoinaan tehty silloisten säädösten vastaisesti.

Korkein hallinto-oikeus otti myös kantaa Kokemäenjoen valtaväyläluonteeseen: Koska joessa on viisi voimalaa ja koska se on todella karikkoinen ja paikoin matala, sitä ei voida pitää sellaisena valtaväylänä, jossa olisi realistista ajatella liikennöitävän laivan kokoisilla aluksilla”.

Lossivaijerit olivat ongelma nimenomaan SuviHuvilla, sillä huviveneilijät mahtuivat kulke-
maan ylös nostettujen lossivaijerien alitse. SuviHuvi sen sijaan oli niin korkea alus, että
vaijereita olisi pitänyt nostaa. Lossinomistajat olisivat olleet valmiit yhteistyöhön, kunhan
tarpeet, tarvitsijat ja maksajat ensin olisi selvitetty. Oikeuden päätös ei myöskään puolta-
nut jokimatkailua joen muuttuneen luonteen vuoksi. Ajatus ”Kuninkaan väylästä” oli kumot-
tu. Vuonna 1999 M/S SuviHuvia ei laskettu vesille.

Lähteet:

Jokilaaksot

Bloggaaja Teillä ja Turuilla